

bi mošt bridek okus po njih prejel. Dno se vselej na sod dene in dobro pokrije, da mošt ne izhlapije. Drugi dan ste spet one dve ženski en do dva škafa civebov in jagod nabrale, v polovnjak k unim vsipale in en do dva škafa od tretjega koša mošta vlijale, ki se je drugo noč naprešal, ter nekatere krati pomešale. To se tako dolgo ponavlja, dokler ni polovnjak nalit: zakaj toliko je treba mošta in primerno civeb, da iztisnene z moštom polovnjak z 200 bokali napolnijo in še nekaj za doliv ostane. Inače se tudi v manjši meri nareja. (Konec prih.)

Bučelarstvo.

Bistra slovenska glava. Anton Janša, Goreнец iz Rodinske fare, čegar bučelnjak še dan današnji (t. j. leta 1844) 60 stopinj od nove Brežniške farne crkve stoji, je zavolj svoje bučelarske umetnosti tako slovel, da je bil od rajnice svitile cesarice Marije Terezije na Dunaj poklican, da je tam bučelarstvo v očitni šoli učil. Ker sam ni znal pisati, je dal svoj bučelarski uk na svitlobo po Blažu Kumerdaju celjskem okrožnem komisarju, ki ga je potlej v slovensko prestavil z nekaterimi pristavki pomnožil in v Celju letu 1792 natisniti dal Janez Goličnik fajmešter v Griži na Štajarskem. Ta imeniten bučelar Anton Janša, ki še sam ni znal pisati, je z svojim bistrim umom med drugimi rečmi dve opazil, katerih prej vsi učenjaki Evrope niso spazili in ktere je še le naj novejša doba do gotovega spravila. 1. Da se materinica zvunaj panja, ula, korita ali koša oplemenjuje in 2. da ji jedno oplemenjenje zadostuje za celo življenje.

Oksenstierna Aleks., grof od Oks., imenitni švedski minister XVII. veka je dal svojemu vnuku sledeče zapovedi:

1. Ne razodevaj svojih skrivnosti starim ženskam.
2. Ne upaj človeku, ki malo govori, pa tudi ne psu, ki ne laja.
3. Ne veruj ženskim solzam.
4. Ako si hlapca iz službe spodil, nikdar ga ne jemlji več.
5. Ne zanašaj se na krojačevo vest.
6. Ne išči prenočišča v novi gostivnici.
7. Ne pravdaj se z ljudmi od sodnije.
8. Ne meni se z človekom, ki ga še ne poznaš.
9. Ogibaj se kavarnice.
10. Boj se ljubezni take ženske, na katero leti sum nečistoti.
11. Ne upaj pijanemu vojaku, pa tudi zaljubljenemu muholovcu ne.
12. Ne sprijazni se z ženskami, ki se vedno smejejo.
13. Ne občuj (ne družij se) s starcem, ki nima nič, ogibaj se mladenčca, ki svoje premoženje zapravlja.
14. Tri so reči, ki se jih boj: sovraštvo tvojega služabnika, meč plemenikov in pero pisateljevo.
15. Varuj se nadaljevanja — et cetera — pri notarjih in lekarjih.
16. Pravd Bog nas vari.

Turinski časnik „Unità“ cottolica l. 1866 št. 219.

Dopis.

Iz Mariboru. Naša čitalnica napravi do novega leta tele besede in veselice: V nedeljo 22. novembra bo beseda in ples. Meseca decembra pa bodo te le besede: 6. beseda in tombola; 20. beseda in gledišna igra; 27. občeen zbor, račun in volitve in 31., t. j. na silvestrovo, veselica. Začetek shodom je ob 8mih zvečer. — Popravek: G. pr. Š. ni govoril pri besedi 8. t. m. v smislu „Narodnost gre pred svobodo“ temoč je spodbijal trdilo: „Svoboda je nad ali pred narodnostjo“.

Politični ogled.

Iz državega zbora. V 144. in 145. seji je bilo prav ostro besedovanje zastran brambovske postave. V teh sejah so se napele naj vekše govorne moči ravno tako proti postavi, kakor za postavo in moramo reči, da so se pri tem besedovanju razodele marsiktere prav zanimive razmere avstrijske monarhije proti drugim vladam in ravno tako razmere notrajnih zadev. Dr. Gross poročevalec večine je rekel, da ni prevzel poročevanja z veseljem in da bo glasoval z manjšino, dr. Rechbauer, poročevalec manjšine pravi, da je državni zbor vedno za to delal, da bi se vojaška moč znižala, ker velika stalno armada spravi državo na kant. Služba v armadi je predolga, armada prevelika, ker jedno število bo više nego 1,200.000 mož. Kako bomo pri svo-

jih denarstvenih okolščinah tako veliko armado plačevali? In celo za deset let jo naj privolimo tako da bi državni zastopniki ne imeli pravice, kaj spremeniti. — Vlada nima zaupanja do deželne brambe; vsaka država pa je izgubljena, ki se ne upa svojim državljanom samim orožje v roke dati. Za deželno brambo je potrebno navdušenje za očetnjavo, ktero je le tam mogoče, kjer so se svobodne naprave vdomačile, kjer vsak z očetnjavo brani tudi svojo svobodo, svojo srečo. Tudi manjšina hoče, da se mora Avstrija braniti vsakega napada, noče vendar, da bi se ljudska moč za druge koristi rabila nego za njegove, hoče da ljudstvo ve, čemu se rabijo jegove moči, da se ne bode vojskovalo proti ljudski volji. Weichs opominja posebno, da je finančni minister obljubil, da se bo v vojaškem proračunu mnogo manj izdavalo, to pa po ti osnovi ni mogoče. Dürkheim pravi: Avstrija še doma niti politično ni vredjena in uterjena, vendar pa bom glasoval za postavo, ker je Avstrija okolo in okolo obdana od sovražnikov, ki že čakajo, da bi si novih dežel mogli prisvojiti. Figuly: Če si hočejo druge države zmirom oborožene, svoje narodno gospodarstvo na kant spraviti, zakaj bi to storila tudi Avstrija. Če v tej sesiji smo skoraj izrekli svoj bankrot, zdaj pa hočemo še državi vekša bremena naložiti. Če domu pridemo nas bo vprašalo ljudstvo, kaj ste storili? Odgovorili bomo: Zvesto smo se borili, kar se je doseglo, ni bilo v naši moči. In kaj bomo domu prinesli? Veče stroške za vojaštvo, če ta postava obvelja, ne bomo pa prinesli porotnih sodnij, niti nove kazenske postave, ne boljsega in krajšega civilnega opravilnika; prinesli bomo izjemno postavo, davke na kupone in morebiti še druge veče davke. — G. Spiegel zagovarja odborovo večino in pravi vojska mora biti kos deželo braniti, dežela pa vojsko izdržavati, to je le mogoče s splošno brambovsko dolžnostjo. (Dalje prih.)

Brambovska postava se je potrdila z nekaterimi nebitstvenimi spremembami po vladini osnovi. Slovenci so vsi glasovali za vladno samo Lenček ne.

Dunajski časniki so razglasili cesarjevo pismo na b. Beust-a po katerem se odsihmal v državnih pogodbah cesarjev naslov s početka ima glasisi: cesar avstrijski, kralj česki itd, in apostolski kralj ogerski. Vsa država se mora imenovati: avstrijska-ogerska monarhija in avstrijska-ogerska država.

V predlogih, ki so namenjeni delegacijam, se je povsod spremenilo ime državni minister v vkupni minister.

Dr. Giskra hoče pre potovati po Cislajtani da se prepriča, kako novi uradniki svojo dolžnost spolnujejo.

Pravi se, da sedajni predsednik gosposke zbornice knjez Colorado postane predsednik ministerskega svetovalstva.

12. t. m. je „Corresp.“ na čelu svojega lista imel natisneno pismo „očeta Palackega“, v katerem mnogo zasluženi česki voditelj imenuje naravnost drž. poslanca grofa Dürkheim-a javnega obrekovalca, ker je zadnjič v očitnem parlamentu, Palackemu očital, da je „javni deželni izdajalec“ in „zapeljivec“ českega ljudstva, za katero očitanje ga ni niti predsednik niti noben izmed nasočih poslancev zavrnil. Ob enem povdarja Palacky, da je českim poslancem moralno nemogoče bilo stopiti v kak cislajtanski parlament, če niso hoteli storiti narodnega samomora.

Pariški časopis „Sicel“ je prinesel dopis iz Prage, v katerem so vse stvari popisane, kakoršne so v istini. Ta dopis liberalnim nemškim časnikom ne bo naj bolj všeč.

Poljski časniki niso zadovoljni z dosedanjim vedenjem svojih državnih poslancev. Posebno jim očitajo, da so se pri glasovanju o izjemnem stanju prelačno zastopale prave koristi ustavne svobode.

„Czas“ govori spet o federaciji, ktera mu je edina rešilna ideja za Avstrijo, avtonomija potrebni prehod k federaciji; zatoraj se je treba poganjati za zlo obširno avtonomijo.

V ogerskem državnem zboru se je bral kraljev reškript, ki pravi, da je Reka samostalno k Ogerski spadajoče oblastje; deputaciji se naj tedaj o tej stvari prijateljsko pogodite. Po tem takem je Reško vprašanje rešeno.

Pretekli teden so se sošli udje ogerske delegacije, da bi se posvetovali o prihodnjem posvetovanju in potrebnih volitvah. Somssich bo predsedoval ogerski delegaciji.

Iz Zagreba se je pisalo: Vsled „više želje“ se ne bodo volili nadomestivni poslanci na mesto Rečanov, ki so odstopili.

Španjolske vlade uradni list razglašta postavo: Voliti sme vsak Španjolec, ki je 25 let star, zvun onih ki so

zabili svoje politične pravice ali so bili obsojeni k kaznim. 45.000 volivcev voli enega poslanca. Poslancev bo 350.

Iz Petersburga se piše, da je vojaška konferencija, ki ima svrhu odpraviti razpokojoče strelivo že imela prvo sejo.

Novičar.

(Prerokovanje vremena za prihodnjo zimo.) Praški prerok vremena Zejček je oznanil sledeče vreme za prihodnjo zimo: Mokro vreme z malo snegom bo trajalo do konca januarja. Mnogo dežja bo padlo s malo snegom 17., 20. in 21. januarja po celi Evropi, celo velikih povodinj se je bati konca januarja leta 1869. Prvi četrt februarja pa bo pihal prav mrzel veter, ne bo vendar prevelik mraz. Tudi velike burje bodo prihodnjo zimo.

(Nekaj prav vgodnega iz Ogorske.) Iz Somogyia in Sola. Tukaj je zdaj 40 tolovajev vjetih, upamo tudi, da še dobimo glasovitega jih glavarja Juhassa kar še dozda ni bilo mogoče. Pravi se, da je vstreljen v nogo.

V Lőveju (Šopronjske županije) je bil pred kratkim K. Friš s svojo ženo v svoji hiši umorjen. Dva oborožena moža sta došla skoz vrata v predsobje, na ropot, katerega sta napravila, stopi gospodinja iz sobe, da pogleda, kaj da je? Ko stopi skoz dveri, jo taki eden vstrelji; na to skoči tudi mož iz sobe, kateri je bil tudi taki vstreljen. Odbežajoča dekla je samo videla, da sta oba moriveca, brez da bi bila kaj vzela, hitro odbežala. Poslali so sicer taki potiro za njima ali brez vspeha; ker ni sta nič oropala, se misli, da sta se samo maščevala. Nekteri vendar mislijo, da sta moriveca spadala k. Juhass-ševim ljudem. To se hoče tudi potrditi s tem, da se pravi, da je iz železne županije 25—30 tamo pregnanih roparjev, ki so oboroženi s puškami, ki se od zadaj nabijajo v ta kraj potegnolo. Komitat je ministerstvo prosil za pomoč.

V Aszonyfi (Rabskem komitatu) so tolovaji pred kratkim napadli hišo nekega židovskega posestnika in so streljali skozi okna; gospodar je vendar tudi skoz okno streljal vun na nje, na to so pritekli bližnji sosede in so telovaje pregnali, dobili vendar niso nobenega.

V Somogyiskem komitatu so vendar že mnogo tolovajev vjeli. Vsa Juhass-ševa banda zvun njega je vjeta. — Tako se pravi. — Veliko oropanelega blaga so našli pri nji 2000 srebrnih dvajsetic, 2000 gld. v bankovcih in zvun tega še mnogo zlata, srebra, ur in različne oprave.

Karlovski patriarh je dobil od vlade dovoljenje, da sme sklicati srbski narodni zbor, kateri bi naj vravnal crkvene zadeve s Rumuni, ko so že tudi izvolili svoje zapupne može. Zbor bo se sošel ob novem letu.

V zalogi šolskih knjig na Dunaju je došel na svetlo nov slovenski abecednik za prvi razred čisto slovenskih ljudskih šol, ki se bo vpeljal po ukazu ministerstva na Koroškem, Štajarskem, Kranjskem in Primorskem.

V Pragi so obsodili tajnika kardinala nadškofa na 14 dni sedeža, zaradi pridige o civilnem zakonu.

V severno ameriškanskih državah so izvolili za predsednika generala Grant-a, ki si je potem prepovedal vsakršen sprejem. Kako velika razlika med njim in generalom Prim-om!

10. t. m. se je zgodila na zahodnji železnici na Českem strašna nesreča. Vlak, s katerim so se v Prago peljali vojakji (urlanberji) 26. infanterijskega polka, je običal v snegu in je prišel za njim vlak z blagom. Trčila sta skupaj in 22 vojakov je ostalo zmučkanih. Poslali so jim ko naj hitrej mnogo zdravnikov na pomoč.

V Ljutomeru se je napravilo že drugoč nemško društvo, kateremu je vodja neki obče zasmehovan pekarski pomočnik. Namen društva je pre nadlegovati „Čitalnico“, pobijati ji okna in po tako lepem delu pobrati kopita in šila.

Ljubljansko društvo „za brambo narodnih pravic je v zadnjem občnem zboru med drugim tudi sklenolo, da se bode društvo imenovalo „Slovenija“.

Rekrutiranje, pa še po starem načinu, je ukazano in mora biti do božiča končano: vzelo se bo iz neogerskih dežel 56.548 rekrutov in sicer iz Štajarske 3269, Koroške 1019, Kranjske 1513, Primorskega 1529.

† 13. t. m. je umrl Karlman opat Admontski.

Na Vranskem se tudi snuje čitalnica; pravila so že predložena vladi.

(Blagostanje v novi dobi.) Uradni list ljubljanski oznanja, da bode od 13.—19. t. m. na Kranjskem nič več kot 34 kmetij eksekutivno prodanih. To je vendar znamenje blagostanja.

Spanjolska kraljica je zdaj v Parizu.

Poslano.

Od sv. Tomaža. V 44. listu „Slovenskega Gospod.“ pod črkama M? M? — sem bil od nekega dobrega prijatla zavolj nemškega stavka hudo obrekovan. Ker pa stavka nisem sam pisal, tudi ne rekel nemški pisati, se tukaj očitno zagovarjam in prosim prizanesti moji naglosti in nepazljivosti. Rojen Slovenec sem, in Nemec bi me s kratkimi besedami križem svet prodal. Stavek je zložil nek 16 letni dečko, kateri se je v nemškem Štrađnu dve leti nemščine učil. Glejte ljubi Slovenci! kako malo nam nemške šole koristijo. Pri govoru se sicer pomota tako hitro ne zapazi, kakor pri pisanju, vsak lahko razumi. Deček je mislil s tem vstreči, ker je tudi povelje za žganjarijo bilo nemški pisano. Kakovo vprašanje, takov odgovor, in te mešanice, se dolgo ne moremo rešiti. To je vzrok, da je revče v moji nenasočnosti hotel po nemško dopovedati, kar se odzda, dobro stojim, ne bo više zgodilo. Krivnjo rad sebi in dvema možema pripišem, ker smo v naglosti morali spis predložiti, ker so se nam z globoj grozili. Da bi pa M? M? bil malo odjenjal, in me ne pred svetom toliko osramotil, bi bilo po kršanski ljubezni. „Kar ti nočeš, da bi se tebi storilo, ne stori ti drugim.“ Da nisem nemškutar, ampak slovenski narodnjak, zna naša častita duhovščina, g. učitelji in vsi možje Tomaževskega okraja dopričati, ako ravno se pisatelju vidi, da so nemškutarja volili. Z srca odpustim pisatelju, in prosim, da tak naglo pomoto drug drugemu ne očitamo, ker vsi — vsega ne moremo znati, posebno mi vbogi kmetje, ki imamo svojo pisarnico večidel na polju in vinogradih, pri živini — in sadjoreji — so nam tudi skoraj bolj mehki prsti pri oralu, kakor pri pisavnem peresu.

V Koračicah 10. novembra 1868.

Franc Brumen, predstojnik.

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	—	4	70	4	90	4	50
Rži	3	—	3	25	3	30	3	30
Ječmena	2	60	—	—	3	20	—	—
Ovsa	1	70	1	95	1	80	1	75
Turšice (kuruze) vagan	2	40	3	10	2	80	2	80
Ajde	3	—	3	5	3	—	3	5
Prosa	2	80	3	—	2	80	3	—
Krompirja	1	—	—	95	1	10	1	—
Govedine funt	—	18	—	26	—	24	—	26
Teletine	—	20	—	29	—	26	—	28
Svinjetine črsteve funt	—	28	—	27	—	26	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klatter)	10	—	11	50	9	—	10	50
" 18" "	—	—	—	5	90	—	—	—
" 36" mehkih "	6	—	6	—	7	—	6	50
" 18" "	—	—	—	4	—	—	—	—
Ogljenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	45	—	90
" " mehkega " "	—	60	—	50	—	35	—	70
Sena cent	1	20	1	30	—	85	1	—
Slame cent v šopah	1	—	1	10	—	70	—	90
" " za steljo	—	80	—	80	—	40	—	70
Slanine (špeha) cent	42	—	38	—	45	—	40	—
Jajec, pet za	—	10	—	12	—	10	—	10

Cesarski zlat velja 5 fl. 55 kr. a. v.

Ažijo srebra 115.50.

Narodno drž. posojilo 63.60.

Loterijske srečke.

V Trstu 11. novembra 1868: **26 58 86 84 59**

Prihodnje srečkanje je 25. novembra 1868.

Listnica vredništva.

G. T. v Londonu: Lepa hvala za poslano, če bo mogoče storimo po Vaši volji. Prosimo nadaljujte. — G. G. Š. v Grajski vasi: Če hočete štetičine glavice prodati, morate dve ali tri poslati na ogled v Gradec pod naslovjem: H. Rotsch, Kaufmann in Graz.